

Чланак високог представника за БиХ, Педија Ешдауна: “Руководство РС не смије да погријеши”

Једна жена са Пала ме је недавно питала зашто претпостављам да већина становника ове земље жели да уђе у Европску Унију – наговијестивши, по мом мишљењу, да се неки грађани БиХ радије не би придружили остатку Европе.

То не сматрам питањем на које је тешко одговорити. Велика већина становника ове земље жели да се придружи Европској Унији јер то значи да ће њихова дјеца имати сигурну будућност као дио стабилне и просперитетне међународне заједнице.

То значи да нема више стајања у редовима за визе. Али, то значи много, много више од тога. То значи политичку стабилност – чланство у ЕУ ће ову земљу снажно укључити у главне демократске токове. То значи приступ фондовима за развој Европске Уније који ће омогућити да привреда направи заокрет набоље. То значи више страних улагања, отварање нових радних мјеста. То значи правосуђе по европским стандардима. То значи да ће – пред сам пријем у чланство – политичари у БиХ морати да покажу здрав разум и да донесу велики број закона који су неопходни да се БиХ прилагоди европским стандардима. Сваки од ових закона ће допринијети побољшању стандарда живота.

Да би се то остварило, вођство РС мора радити боље. Ја вјерујем да *они могу* радити боље. У периоду који је пред нама, РС мора интензивирати своје напоре како би побољшала сарадњу са Међународним судом за ратне злочине. Њихов неуспјех да сарађују са Трибуналом јесте неуспјех у испуњавању међународних обавеза и представља директно кршење Дејтонског

споразума, од којег зависи мир у цијелој земљи као и само постојање РС.

Институције БиХ и међународна заједница ће учинити све што могу како би у томе помогли Републици Српској. Београд такође треба да одигра кључну и веома важну улогу како би помогао властима РС да ухапсе осумњичене за ратне злочине. То је суштина онога што сам изјавио у Београду прошле седмице када су чак и високи србијански званичници признали да се чак 12 или 13 хашких оптуженика из Републике Српске скрива у Србији и Црној Гори. Предсједник Тадић, министар вањских послова, Вук Драшковић и Предсједник Владе Србије, Војислав Коштуница су обећали да ће Београд предузети неопходне кораке како би дошло до остварења ове сарадње у блиској будућности. Ми сада морамо осигурати да се то и догоди.

У међувремену, ми у БиХ се морамо сконцентрисати на питања која су приоритет у било којој земљи Европе: како створити више радних мјеста, како изградити нове школе и болнице, како подићи животни стандард, како сузбити сиромаштво. Јасно је које реформе треба спровести како би се задовољили стандарди Европске Уније у процесу стабилизације и придруживања, као и Партнерства за мир. Те су реформе неопходне како би ова земља постала безбједна, слободна и просперитетна.

Реформа одбране: пружити Босни и Херцеговини јединствену структуру одбране која ће обезбиједити физичку сигурност грађана БиХ и испунити захтјеве

НАТО-а; ово подразумијева рјешавање сувишка ентитетских министарстава одбране; ово не значи укидање ентитетских војски, које ће наставити да постоје као дијелови босанскохерцеговачких одбрамбених снага. Комисија за реформу одбране, заједно са представницима из Републике Српске, изјавила је да Босна и Херцеговина треба да постави чланство у НАТО савезу као свој циљ. Зашто? Зато што је то оно што доноси стварну корист људима ове земље. То значи да нема више рата. Нема више пријетњи ратом. Нема више страха од рата. То значи

мир, трајан мир.

Реформа полиције: увести такав систем обављања полицијских дужности који се заснива на професионалним, а не на политичким захтјевима, како би се смањило криминал и обезбиједила физичка сигурност грађана БиХ и испунили захтјеви из Студије изводљивости. Ово је такође кључни елемент у обезбјеђивању уласка у земље Европске Уније без виза. Неопходно је смањити трошкове у Босни и Херцеговини (БиХ тренутно мјесечно троши на својих 13 полицијских снага два пута више него, рецимо, Мађарска или Словенија. Неопходно је омогућити достојну плату и достојно остваривање радне каријере, а то ће умногоме олакшати посао полицајцима у читавој земљи.

У фебруару и марту позваћу све актере да узму учешће у дебати широм земље о полицијској реформи (у вези са тим обратићу се и Народној скупштини Републике Српске), како бисмо објаснили зашто је реформа полиције неопходна и обезбиједили грађанима ефикасну и политички непристрасну полицију на коју имају право. Вјерујем да можемо постићи изводљив консензус о овоме до прољећа – јер је ово један од захтјева Европске Уније, а око којег мора да се сложи политичко руководство Босне и Херцеговине.

У међувремену, средишњи и хитан задатак јесте сарадња са Хашким трибуналом. Вођство Републике Српске зна шта мора да чини. Обећали су пуну сарадњу са Међународним судом за ратне злочине и реформама ЕУ, не смију изневјерити. Ако изневјере, изневјериће исти онај народ за кога тврде да га представљају – а као резултат тога, сви ће сносити посљедице.